

MARKETING

ILMIY, AMALIY VA OMMABOP JURNAL

№12 – SON

9710 xalqaro daraja

№240874

ISSN: 3060-4621

2025-YIL, DEKABR

OPEN ACCESS

JURNALNING MAQSADI

Tadbirkorlik-biznes faoliyatini tashkil etishning marketing asoslarini, yo'nalishlari, echimlari, vositalarini yaratish va rivojlantirish

ALOQA UCHUN MA'LUMOTLAR

TEL: (97) 783-84-64

VEB-SAYT

www.marketingjournal.uz

ELEKTRON POCHTA:

info@marketingjournal.uz

TELEGRAM BOT:

[@marketingjournalbot](https://t.me/tidiumarketingjournal)

TELEGRAM KANAL:

<https://t.me/tidiumarketingjournal>

MUASSIS

"Tadbirkor va ishbilarmon" MCHJ

JURNALNING ILMIYLIGI

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining **2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

INDEKSATSIYA

BOSH MUHARRIR

Xakimov Ziyodulla Axmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Yusupov Muxamadamin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor;

TAHRIR HAY'ATI:

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU, Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor;

Ergashxodjayeva Shaxnoza Djasurovna, i.f.d., prof., TDIU, "Marketing" kafedrasini mudiri;

Soliyev Axmadjon Soliyevich, i.f.d., NamDTU, "Marketing" kafedrasini professori;

Ikramov Murad Akramovich, i.f.d., TDIU "Marketing" kafedrasini professori;

Tursunov Boburjon Ortqimrziyevich, i.f.d., prof., TDIU, Iqtisodiy xavfsizlik kafedrasini mudiri, Xalqaro statistika instituti kengashi doimiy a'zosi;

Zarova Elena Viktorovna, i.f.d., G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti professori, Xalqaro statistika instituti kengashi doimiy a'zosi

Akramov Tohir Abdurahmonovich, i.f.d., TDIU, "Marketing" kafedrasini professori;

Ostonaqulova Gulnaraxon Muhammadyoqub qizi, i.f.d., TDIU, "Marketing" kafedrasini professori;

Samadov Asqarjon Mishomovich, i.f.n., TDIU, "Marketing" kafedrasini professori;

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxo'ja qizi, i.f.n., dots., TDIU Kengash kotibi;

Sobirov Azizbek Avazbekovich, PhD., TDIU, "Marketing" kafedrasini dotsenti;

Sadikov Shoxrux Shuxratovich, PhD, dots., TIU, Departament boshlig'i;

Musheva Shoirazimovna, i.f.n., SamSI, "Marketing" kafedrasini professori;

Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li, PhD., TDIU, "Marketing" kafedrasini dotsenti;

Djurabayev Otabek Djurabayevich, i.f.d., TDIU, "Innovatsion menejment" kafedrasini dotsenti;

Karimova Shirin Zoxid qizi, PhD, TDIU, "Axborot texnologiyalari" kafedrasini katta o'qituvchisi;

Mullabayev Baxtiyarjon Bulturbaevich, DSc., NamDTU, "Menejment" kafedrasini mudiri, dotsenti;

Fayzullayev Jaylonbek Sultonovich, DSc., TDIU, "Yashil iqtisodiyot" kafedrasini dotsenti;

Aliyev Yashnarjon Egamberdiyevich, DSc., TDIU, "Iqtisodiy va moliyaviy xavfsizlik" kafedrasini professori;

Bobojonov Azizjon Babaxanovich, DSc, TDIU, "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasini dotsenti

Allayarov Shamsiddin Amanullayevich, DSc, prof., TDIU, "Savdo ishi" kafedrasini mudiri

Jumayev Olimjon Sadulloevich, DSc, Raqobat siyosati va iste'molchilar huquqlari tadqiqotlari markazi direktori;

Maxamadjanov Akbar Maxamadaliyevich, PhD., TDIU, Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalari fakulteti dekan muovini

Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., Alfraganus universiteti O'quv ishlari bo'yicha prorektor;

Abdavaxidov Abdumalik Maxkamovich, i.f.d., TDIU, "Turizm va servis" kafedrasini professori;

Kucharov Abrorjon Sobirjanovich, TDIU, "Biznes boshqaruvi va logistika" kafedrasini professori

Tuychiyev Alisher Jurayevich, Alfraganus University "Iqtisodiyot" fakulteti dekani, professor;

Nazarova Ra'no Rustamovna, TDIU, "Yashil" iqtisodiyot kafedrasini mudiri, Iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Usmonov Bunyod Aktam o'g'li, PhD, TDIU, Moliyaviy tahlil kafedrasini v.b.dotsenti;

Dehqonov Burxon Rustamovich, PhD., TDIU, Ilmiy tadqiqot faoliyatini tashkil etish bo'limi bosh mutaxassisi;

Turobova Hulkar Rustamovna, PhD., BuxDU, Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrasini dotsenti;

Bo'laev Umidjon Talant o'g'li, i.f.f.d., PhD., Toshkent arxitektura qurilish instituti "Iqtisodiyot va bo'chmas mulkni boshqarish" kafedrasini dotsenti;

Bayxonov Bahodirjon Tursunbayevich, i.f.d., DSc, NamDTU, "Menejment" kafedrasini dotsenti;

Maxmudov Toxirjon Olimjonovich, PhD., NamDTU, "Marketing" kafedrasini dotsenti;

Pardayev Sherzod Xolmurodovich, i.f.f.d., PhD., TDIU, "Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes" kafedrasini dotsenti;

Beknazarov Behzod Baxtiyor o'g'li, PhD., Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali "Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes" kafedrasini dotsent v.b.

Rajabova Moxichexra Abduxolikovna, PhD., Buxoro davlat universiteti marketing va menejment kafedrasini o'qituvchisi.

Ikromov Axmadjon Shavkat o'g'li, PhD., Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universitetining Ekonometrika va iqtisodiy modellashirish kafedrasini katta o'qituvchisi

Elektron nashr 655 sahifa. E'lon qilishga 2025-yil 25-dekabrda ruxsat etildi

MUNDARIJA

BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHDA “YASHIRIN” HAMDA “XUFYONA” IQTISODIYOTNI KAMAYTIRISH ZARURATINING EMPERIK TAHLILI	7
Nazarova Ra’no Rustamovna, Najmiddinov Yahyo Fazliddin o’g’li	
O’ZBEKISTONDA TIKUV KIYIMLARI BOZORINI RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI	23
Soliyev Axmadjon, Maxkamov Iqboljon	
IQTISODIY FAOLLIKNI BAHOLASHDA ILG’OR YONDASHUVLAR HAMDA O’ZBEKISTONDA BIZNES FAOLLIGI INDEKSINI JORIY ETISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	32
Jumayev Olimjon Sadulloyevich, To’ymatov Muzaffarjon Yoqubjon o’g’li	
FIRIBGARLIK HOLATLARINI AUDITORLIK TEKSHIRUVLARI ORQALI ANIQLASHNING NAZARIY ASOSLARI	40
Boltayev Abror Sayitmurodovich	
SANOAT TARMOG’INI RIVOJLANISHINING O’ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	47
Muxtarov Maxmudjon Marifovich	
PAXTA-TO’QIMACHILIK KLASSTERLARI FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISHGA ZAMONAVIY USLUBIY YONDASHUVLAR	56
Yusupova Feruza Yo’ldosheva	
IQTISODIY ISLOHATLARNING MILLIY MODEL VA YANGI O’ZBEKISTON STRATEGIYASI ...	62
Srajdinova Nodira Shavkatovna	
TEMIRYO’L TRANSPORT KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O’RNI	69
Eshboyev Ulug’bek Farxodovich	
PAXTA-TO’QIMACHILIK KLASSTERLARI FAOLIYATINI YANADA TAKOMILLASHTIRISH YO’LLARI	76
Yusupova Feruza Yo’ldosheva	
O’ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA VAKOLATLI IQTISODIY OPERATORLAR FAOLIYATINI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH	81
Ismatullayeva Shoiri Nurlibekovna	
SANOAT KORXONALARI DEMOGRAFIYASINING IQTISODIY SAMARADORLIKGA TA’SIRINING EKONOMETRIK MODELLARI	92
Xayitboev Abror Quvondiqovich	
O’ZBEKISTONDA LIZING XIZMATLARI KO’RSATISH JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH	100
Xolov Bahodir O’ktamovich	
O’ZBEKISTON IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA TRANSPORT INFRATUZILMASI IMKONIYATLARIDAN FOYDALANISH HOLATI TAHLILI	107
Qo’ziboyev Umarbek Ulug’bekovich	
OLIY TA’LIM RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETINGNING O’RNI	114
Nishonov Dilshod Shamsidinovich	
ПРОМЫШЛЕННЫЙ ТУРИЗМ В УЗБЕКИСТАНЕ: КОМПЛЕКСНЫЙ АНАЛИЗ ГОТОВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ УЗБЕКИСТАНА К ПРИЁМУ ПОСЕТИТЕЛЕЙ	121
Голышева Елена Вячеславовна, Адылова Диёра Улугбековна	
MINTAQANING QURILISH TIZIMIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH NAZARIYALARI	134
Aminov Sardorbek Sanjarbekovich	
MILLIY IQTISODIYOT RAQOBATBARDOSHLIGINI BAHOLASHDA MAHSULOT BOZORI REGULYATORI TIZIMINI QO’LLASHNING AXAMIYATI	139
Rustamov Narzillo Istamovich	
МАРКЕТИНГОВЫЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ДОВЕРИЯ К ТОВАРАМ НА РАЗВИВАЮЩИХСЯ РЫНКАХ	147
Абдурашидова Нигора Алишеровна, Кахрамонова Шахзода Дилмурод кизи, Болтаева Севинч Учкун кизи	
XIZMAT KO’RSATISH SOHASIDA STRATEGIK MENEJMENTNING ROLI VA AHAMIYATI	158
Alimova Dildora Damirovna, Aslonov Abdulla Xolmurodovich	

ICHKI AGRAR BOZOR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH ORQALI OZIYQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI MUSTAHKAMLASH YO‘LLARI	169
Aliev Yashnarjon Egamberdievich	
INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNINGNI JORIY ETISH ORQALI TO‘QIMACHILIK SANOATINING RAQOBATBARDOSHLIGI VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH	174
Xakimova Zebinisa Muzaffarovna	
MINTAQADA MAXSUS IQTISODIY ZONALAR RIVOJLANISHINING NAZARIY ASOSLARI	182
Abdullayeva Zulfiya Sadullayevna	
ВЛИЯНИЕ НЕЙРОМАРКЕТИНГА И ИНСТРУМЕНТОВ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЦИФРОВОЙ РЕКЛАМЫ.....	187
Кахрамонов Хуршиджон Шухрат угли, Халикова Доно Джахангировна, Шавкатова Шахзода Шухратовна	
OILAVIY TADBIRKORLIKNING KAMBAG‘ALLIK DARAJASINI QISQARTIRISHGA TA’SIRINI BAHOLASH.....	202
Zaxidova Umida Farxodovna	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЕСТОРАННОГО БИЗНЕСА ЧЕРЕЗ ВНЕДРЕНИЕ И ПРОДВИЖЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ УСЛУГ	216
В.И. Назаров	
QURILISH TARMOG‘IDA OLIV BORILAYOTGAN ISLOHOTLAR VA SOXANI RIVOJLANISH TENDENSIYALARIGA TA’SIRI	225
Arifdjanova Zilola Dilshodovna	
MINTAQADA TASHQI MEHNAT MIGRATSIYASI OQIMLARINI TA’MINLASH YO‘LLARI.....	234
Zakirov Mir Timur Zakir o‘g‘li	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ И УЗБЕКИСТАНЕ: ВЫЗОВЫ СОВРЕМЕННОСТИ.....	242
Вдовиченко Лариса Юрьевна, Азизова Сайёра Хамидуллаевна	
ВЛИЯНИЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ НА УСТОЙЧИВОСТЬ И ИННОВАЦИОННОСТЬ ТРАНСПОРТНЫХ КОМПАНИЙ УЗБЕКИСТАНА	253
Кадирова Шарофат Амоновна	
РОЛЬ ЭМОЦИОНАЛЬНОГО МАРКЕТИНГА В УСИЛЕНИИ ПОТРЕБИТЕЛЬСКОЙ ЛОЯЛЬНОСТИ.....	272
Кахрамонов Хуршиджон Шухрат угли, Ж.Ж. Буриева, З.А. Юсупбекова	
ВЛИЯНИЕ АВТОМОБИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УЗБЕКИСТАНА НА ЭКОНОМИКУ СТРАНЫ	282
Абдухамидова Мафтуна Турсунали кизи	
TEMIR YO‘L TRANSPORTI KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA KPI TIZIMINI QO‘LLASH.....	290
Mahmudova Dilafruz Hasanovna	
FACTORS AND METHODOLOGICAL APPROACHES INFLUENCING THE INNOVATION MANAGEMENT MECHANISM IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM.....	299
Karimov Muzaffar Abdumalik ugli	
CRM-УПРАВЛЕНИЕ В СЕТЕВЫХ СУПЕРМАРКЕТАХ РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАН: РОЛЬ КЛИЕНТСКИХ ДАННЫХ, ПРОГРАММ ЛОЯЛЬНОСТИ И ОМНИКАНАЛЬНЫХ СТРАТЕГИЙ В ПОВЫШЕНИИ ЭФФЕКТИВНОСТИ РОЗНИЧНОЙ ТОРГОВЛИ	305
Юсупов Улугбек Шукруллаевич	
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISHDA CRM TIZIMLARINING O‘RNI	314
Xayitaliyev Nazirjon Yunusaliyevich	
CHAKANA SAVDO KORXONALARI TA’MINOT TIZIMIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH	323
Abduxalilova Laylo To‘xtasinovna	
O‘ZBEKISTONDA UY-JOY FONDINI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO‘LLASHNING ILG‘OR XORIJIY TAJRIBALARIDAN FOYDALANISH	333
Raimov Otamurod Xolmurotovich	

O‘ZBEKISTONDA DAVLAT DASTURLARINING MOLİYAVIY IJROSINI TA’MINLASHDA MARKETINGDAN FOYDALANISH: EMPIRIK TAHLIL VA KONSEPTUAL MODEL.....	340
Primova Nigora Ikrom qizi	
HUDUDIY KICHIK SANOAT ZONALARINING SAMARADORLIGINI INTEGRALLASHGAN INDIKATORLAR TIZIMI ASOSIDA BAHOLASH	346
Jalolova Sarvinoz Ulug‘bek qizi	
KIMYO SANOATI KORXONALARINING ISHLAB CHIQARISH SAMARADORLIGIGA EKOLOGIK VA INNOVATSION OMILLAR TA’SIRI	356
Akramov Bo‘ribek Faxriddin o‘g‘li	
MINTAQADA SOG‘LIQNI SAQLASH SOHASINING TUTGAN O‘RNI VA UNI RIVOJLANTIRISHNING OBYEKTIV ZARURIYATI.....	367
Boltayev Mag‘rurbek Allayarovich	
OLIY TA’LIM MUASSASASIDA ZAMONAVIY MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING O‘ZIGA XOS JIXATLARI.....	374
Maxmudov Faxriddin Umarovich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA ISHLAB CHIQARISHNI SIFAT MENEJMENTI TAMOYILLARI ASOSIDA TASHKIL ETISHNI BAHOLASH.....	381
Achilov Ilmurad Nematovich	
O‘ZBEKISTON OZIYQ-OVQAT MAHSULOTLARI BOZORINI BARQAROR RIVOJLANISHINI TA’MINLASHDA STRATEGIK BOSHQARUV VA INSTITUTSIONAL YONDASHUVLAR	391
Tuychieva Begoyim Voxidjon qizi	
TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARI MARKETING FAOLIYATIDA MOTIVATSIYA YONDASHUVLARIDAN FOYDALANISH	400
Jalilov Jamshid G‘anijonovich	
INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN TOURISM AND HOSPITALITY: A COMPARATIVE ANALYSIS AND ROADMAP FOR UZBEKISTAN.....	407
Safaeva Sayyora Rixsibayevna	
THE EVOLUTION AND METHODOLOGICAL INTEGRATION OF THE CONCEPT OF SUSTAINABLE USE	417
Kilichov Mukhriddin	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI STRATEGIK BOSHQARISHNING MAZMUNI, ASOSIY PRINSIPLARI VA FUNKSIONAL VAZIFALARI.....	433
Shakirova Madinaxon Gafurdjanovna	
BUXORO VILOYATI TURIZM XIZMATLARI JOZIBADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETING TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	442
Jalolov Otabek Oybek o‘g‘li	
OLIY TA’LIMDAGI BAHOLASH TIZIMI BO‘YICHA ISHONCH DARAJASINI ANIQLASH VA ISHONCH INDIKATORLARINI HISOBLASH METODLARI	451
Hakimov Hakimjon Abdullo o‘g‘li, Hakimova Gulnora Abdullo qizi	
TANQIDIY FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISHDA VIRTUAL TA’LIM PLATFORMALARINING ROLI	459
Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi, Hakimova Gulnora Abdullo qizi, Bozorova Muazzam Hamid qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOTNI RIVOJLANISHIDA ZAMONAVIY AXBOROTLARNI O‘RNI.....	467
Samatov Azizbek Abdulaxatovich	
MOYLI EGINLAR YETISHTIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO‘LLARI.....	473
Valiyeva Aziza Anvar qizi	
THE ECONOMIC AND ENVIRONMENTAL EFFICIENCY OF AGRIVOLTAIC SYSTEMS IN UZBEKISTAN’S AGRICULTURAL SECTOR	481
Amonov Sardor Zamon ugli	
AMORTIZATSIYA QILINADIGAN AKTIVLAR VA ULARNI HISOBGA OLISHNING OBYEKTIV ZARURATI.....	490
Aminboyev Jaloliddin Otabek o‘g‘li	

DON MAHSULOTLARI KORXONALARIDA MARKETING JARAYONLARINI YO'LGA QO'YILGANLIK HOLATI VA RIVOJLANISH VEKTORLARI.....	500
Kurbanova Dildora Abduraxmanovna	
SANOAT KORXONALARIDA MOLIVAVIY BARQARORLIKNI SHAKLLANTIRISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	508
Salomova Sarvinoz Salimovna	
IJTIMOIIY-IQTISODIIY O'ZGARISHLAR SHAROITIDA CHAKANA SAVDO XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING XUSUSIYATLARI.....	515
Muxamedova Aziza Ravshanovna	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQRISHNING IQTISODIIY-STATISTIK TAHLILIGA DOIR.....	523
Saburov Jumanazar Saliyevich	
СОВРЕМЕННАЯ МОДЕЛЬ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО РЕСУРСА (HR) В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ.....	531
Амирджанова Ситора Суннат кизи, Шаюсупова Наргиза Тургуновна, Урозбоев Хайрулла Муродбой угли, Умаров Фаёзбек Суннатилла угли	
MAHSULOT TANNARXINI HISOBLASH USULLARNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI..	542
Djumanov Saitmurod Alibekovich	
TADBIRKORLIKDA RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASHDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISH VA MENEJMENTNING O'ZARO TA'SIRI	549
Sultonboyeva Munira Baxodirovna	
CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA TOVAR ZAXIRALARINI BOSHQARISH MASALALARI	558
Safarov Baxtiyor Djurakulovich	
IQTISODIIYOTDA TARKIBIIY O'ZGARISHLARNING O'RNI VA AHAMIYATI.....	566
Ochilov Akram Odilovich, Qo'ziboyeva Nargiza Hamro qizi	
JOZIBADOR TURISTIK MAHSULOTLARNI SHAKLLANTIRISH VA SIFATINI OSHIRISH YO'NALISHLARI.....	574
Mirzabayev Jamshid Irkinovich	
OLIIY TA'LIM MUASSASALARI BOSHQARUVIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING AHAMIYATI.....	581
Gafurov Anvar Bazarbayevich	
ЗНАЧЕНИЕ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ В УПРАВЛЕНИИ СТРАТЕГИЕЙ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	591
Тарават Абдул Салам	
INNOVATSION IQTISODIIYOT SHAROITIDA QAYTA SUG'URTALASH INSTITUTLARI FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI VA YO'NALISHLARI.....	603
Sherov Sanjar Radjabovich	
BANKLAR VA MARKETING SIYOSATI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK	613
Boboxo'jayeva Fotima Kaxramonovna	
ВЛИЯНИЕ АВТОМОБИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УЗБЕКИСТАНА НА ЭКОНОМИКУ СТРАНЫ.....	619
Абдухамидова Мафтуна Турсунали кизи	
O'ZBEKISTONDA BIZNES VA TADBIRKORLIK: HOZIRGI HOLAT VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	626
Ravshanov Azizbek Ravshanovich	
OILAVIY TADBIRKORLIKNING KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHGA TA'SIRI: NAMANGAN VILOYATI BO'YICHA KO'P OMILLI EKONOMETRIK BAHOLASH	634
Ernazarova Nilufar Nozimjonovna	
MINTAQA SANOAT TUZILMASINING STRUKTURAVIY O'ZGARISHLARI VA IQTISODIIY O'SISH DINAMIKASI TAHLILI.....	644
G'aymatova Dilafro'z G'ofurjonovna	

O'ZBEKISTONDA UY-JOY FONDINI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASHNING ILG'OR XORIJIY TAJRIBALARIDAN FOYDALANISH

Raimov Otamurod Xolmurotovich

Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
mustaqil izlanuvchi

Annotatsiya

Mazkur maqolada uy-joy fondini boshqarish tizimida raqamli texnologiyalarni qo'llashning ilg'or xorijiy tajribalari tahlil qilingan. Xususan, Internet buyumlar (IoT), binolarni axborotli modellashtirish (BIM), raqamli ikkilik (Digital Twin) va "aqlli shahar" (Smart City) konsepsiyalari asosida uy-joy fondini samarali boshqarish usullari o'rganilgan. Singapur, Yevropa Ittifoqi mamlakatlari hamda Qozog'iston misolida raqamli boshqaruv mexanizmlarining afzalliklari ochib berilgan. Tahlil natijasida O'zbekiston Respublikasida uy-joy fondini boshqarishni raqamlashtirish bo'yicha amaliy taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: uy-joy fondi, raqamli texnologiyalar, IoT, BIM, raqamli ikkilik, aqlli shahar, xorijiy tajriba.

Аннотация

В данной статье проанализирован передовой зарубежный опыт применения цифровых технологий в системе управления жилищным фондом. В частности, изучены методы эффективного управления жилищным фондом на основе концепций Интернета вещей (IoT), информационного моделирования зданий (BIM), цифровых двойников (Digital Twin) и «умного города» (Smart City). На примере Сингапура, стран Европейского союза и Казахстана раскрыты преимущества цифровых механизмов управления. По результатам анализа разработаны практические предложения и рекомендации по цифровизации управления жилищным фондом в Республике Узбекистан.

Ключевые слова: жилищный фонд, цифровые технологии, IoT, BIM, цифровой двойник, умный город, зарубежный опыт.

Abstract

This article analyzes advanced foreign experience in the application of digital technologies in housing stock management systems. In particular, effective housing management methods based on the concepts of the Internet of Things (IoT), Building Information Modeling (BIM), Digital Twins, and Smart City are examined. Using the examples of Singapore, European Union countries, and Kazakhstan, the advantages of digital management mechanisms are revealed. Based on the analysis, practical proposals and recommendations for the digitalization of housing stock management in the Republic of Uzbekistan have been developed.

Keywords: housing stock, digital technologies, IoT, BIM, digital twin, smart city, foreign experience.

KIRISH

Dunyo miqyosida shaharlashuv jarayonlarining jadallashuvi uy-joy fondini boshqarish tizimiga bo'lgan talablarni tubdan o'zgartirmoqda. Aholi soni o'sishi, muhandislik-kommunikatsiya infratuzilmasining murakkablashuvi hamda energiya resurslaridan oqilona foydalanish zarurati an'anaviy boshqaruv usullarining samaradorligini pasaytirmoqda. Shu bois uy-joy fondini boshqarishda raqamli texnologiyalarni joriy etish dolzarb ilmiy-amaliy masalaga aylanmoqda.

Rivojlangan mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, raqamli boshqaruv vositalari uy-joy fondini ekspluatatsiya qilish xarajatlarini kamaytirish, xizmat ko'rsatish sifatini oshirish va aholi bilan muloqotni yaxshilash imkonini beradi. Mazkur maqolada ushbu tajribalar tahlil qilinib, O'zbekiston sharoitiga mos takliflarni shakllantirishga harakat qilindi.

ADABIYOTLAR SHARHI

Raqamli texnologiyalarni qo'llash bo'yicha ilg'or xorijiy tajribalar bo'yicha mavjud ilmiy adabiyotlar va xalqaro tashkilotlar hisobotlarida raqamli texnologiyalarni joriy etish iqtisodiy samaradorlik, davlat boshqaruvi sifatini oshirish va ijtimoiy xizmatlarni raqamlashtirish bilan bog'liq holda keng yoritilgan. Jumladan, uy-joy fondini boshqarishda raqamli texnologiyalarni qo'llash borasida xitoylik Colin Yu Shing Chui, Tarek Zayed, Jiduo Xing va Shihui Ma [1], S.S. Achilov, M.X. Razokova [2], A. Abdugafarov [3], V.B. Zotov [4] kabi tadqiqotchilar uy-joy fondi va mulk boshqaruvida raqamlashtirish (BIM, IoT, katta ma'lumotlar, sun'iy intellekt kabi texnologiyalar) haqida keng ko'lamli tahlil o'tkazdilar. Bu texnologiyalar aktivlarni boshqarishni samarali qilish, energiyani tejash va real vaqt ma'lumotlari bilan ishlash imkoniyatini berishini ta'kidlab o'tadilar.

Shuningdek, isroillik tadqiqotchi-olim Rafael Sacks [5] tomonidan ishlab chiqilgan Building Information Modeling (BIM) va digital twin konstruksiyasi yo'nalishida katta ilmiy tajribaga ega. Uning ishlari qurilish va mulk menejmentida raqamli modellar orqali rejalashtirishni yaxshilashga qaratilgan ilmiy tadqiqotlarni o'z ichiga oladi. Bunda u BIM va raqamli ikkilik texnologiyalari uy-joylar iqtisodiyotini samarali qilish, har bir binodagi ma'lumotlarni jamlash va tahlil qilish uchun muhimligini ko'rsatib bergan.

METODOLOGIYA

Ushbu tadqiqotda uy-joy fondini boshqarishda raqamli texnologiyalarni joriy etish bo'yicha xorijiy tajribalarni tahlil qilish va ularni O'zbekiston sharoitiga moslashtirish metodikasi asos qilib olindi. Avvalo, ilg'or mamlakatlar (Singapur, Yevropa Ittifoqi, Qozog'iston, Rossiya, Xitoy va Janubiy Koreya) tajribalari tanlab olindi. Bu davlatlarda qo'llanilayotgan IoT, BIM, raqamli ikkilik va "aqlli shahar" kabi texnologik yondashuvlar kontent tahlil usuli orqali o'rganildi. Shuningdek, mavjud ilmiy maqolalar, xalqaro hisobotlar va hukumat dasturlariga asoslanib, ularning samaradorlik ko'rsatkichlari tahlil qilindi. Olingan natijalar asosida O'zbekiston uchun mos keluvchi amaliy takliflar ishlab chiqildi. Tadqiqotda qiyosiy tahlil, tizimli

yondashuv va tavsifiy metodlar uyg'unlashtirildi. Metodologiya tanlashda aniqlik, dolzarblik va amaliylikka alohida e'tibor qaratildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Uy-joy fondini boshqarishda raqamli texnologiyalarning nazariy asoslari nisbatan yaqin davrlardan beri shakllanib kelayotgan bo'lib, bu alohida bir tarmoq sifatida axborot texnologiyalari, jumladan, uning asosini tashkil etuvchi raqamli texnologiyalarning so'nggi bir necha o'n yilliklar davomida jadal rivojlanib kelganligi bilan bog'liqdir.

Raqamli texnologiyalar uy-joy fondini boshqarishda an'anaviy qog'oz va qo'l bilan yuritiladigan jarayonlar o'rniga Sanoat 4.0, IoT, BIM, raqamli ikkilik (digital twin) kabi innovatsion yondashuvlarni joriy qilishni anglatadi. Bu texnologiyalar:

- ma'lumotlar yig'ish va tahlilni avtomatlashtiradi;
- qaror qabul qilishda real vaqt ko'rsatkichlarini ta'minlaydi;
- ta'mirlash va qurilish jarayonlarini rejalashtirishni samarali qiladi;
- energiya samaradorligini oshiradi va xarajatlarni kamaytiradi.

Amaliyotda raqamli texnologiyalarning "Aqlli shahar" (Smart City) konsepsiyasi ham qo'llanilib, bu yondashuv transport va kommunal xizmatlar bilan bir qatorda uy-joy fondini boshqarishni ham qamrab oladi. Bu:

- ijtimoiy ma'lumotlar platformalari,
- elektron xizmat ko'rsatish interfeyslari,
- yirik ma'lumotlar tahlili bilan bog'liq.

Shaharning raqamli infratuzilmasi uy-joy fondi bilan integratsiyalanganida uylarga xizmat ko'rsatish jarayonlari jadal va samarali bo'ladi.

Uy-joy fondini boshqarishda raqamli texnologiyalarni qo'llashning afzalliklari quyidagilar orqali namoyon bo'ladi (1-jadval).

1-jadval.

Uy-joy fondi boshqarishda raqamlashtirishning afzalliklari¹

Foyda	Qisqacha tavsif
Real vaqt monitoring	Tizimlar holatini doimiy ko'rish va favqulodda holatlarga tez javob berish
Prognozli ta'mir	Noziklik belgilarini oldindan aniqlash va xarajatlarni kamaytirish
Energiya samaradorligi	Avtomatik optimizatsiya orqali energiya tejash
Ijtimoiy muloqot	Axborot platformalari orqali mulkdorlar bilan samarali aloqa
Yaxshilangan qaror qabul qilish	Keng ko'lamli ma'lumotlar tahlili orqali strategik rejalashtirish

Raqamli texnologiyalarni ijtimoiy va iqtisodiy turmushning turli sohalarida, jumladan, uy-joy fondini boshqarish jarayonlariga joriy qilish asosan quyidagi uchta yo'nalish bo'yicha olib borilmoqda.

Internet buyumlar (IoT) texnologiyasi – mazkur texnologiya o'z nomidan ham ko'rinib turganidek, uy-joy binolariga o'rnatilgan sensorlar orqali muhandislik tizimlarining holatini real vaqt rejimida monitoring qilish imkonini beradi. Suv, elektr

¹ Muallif ishlanmasi

energiyasi, gaz ta'minoti hamda isitish tizimlaridagi nosozliklar avtomatik ravishda aniqlanib, profilaktik ta'mirlash ishlari o'z vaqtida amalga oshiriladi. Bu esa ekspluatatsiya xarajatlarining sezilarli darajada kamayishiga olib keladi.

BIM (Building Information Modeling) texnologiyasi – kundalik amaliyotda ham ko'pincha qisqacha qilib "BIM texnologiyasi" deb yuritiladigan mazkur texnologiya binolarning to'liq raqamli axborot modelini yaratishga asoslanadi. Ushbu model orqali qurilishdan tortib ekspluatatsiya davrigacha bo'lgan barcha ma'lumotlar yagona platformada jamlanadi. Xorijiy tajribada BIM uy-joy fondini boshqarishda rejalashtirish, ta'mirlash va modernizatsiya jarayonlarini optimallashtirishda samarali vosita sifatida qo'llanilmoqda.

Raqamli ikkilik (Digital Twin) konsepsiyasi – raqamli ikkilik texnologiyasi real obyektning virtual nusxasini yaratishga xizmat qiladi. Sensorlardan olingan ma'lumotlar virtual model bilan sinxronlashtirilib, binolarning texnik holatini bashorat qilish imkoniyati yaratiladi. Bu texnologiya ayniqsa ijtimoiy uy-joy fondida xavfsizlik va energiya samaradorligini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

O'zbekistonda uy-joy fondini boshqarish jarayonlarida yuqorida ko'rsatib o'tilgan raqamli texnologiyalarning qo'llanilish tajribasi shakllanayotganiga hali ko'p vaqt bo'lmagan. Shu sababli quyida milliy uy-joy fondi boshqaruv jarayonlarida qo'llash uchun ilg'or xorijiy mamlakatlarning bu borada to'plagan tajribalarini ko'rib chiqish va ular asosida O'zbekiston sharoitlarida qo'llash maqsadida ayrim takliflarni ilgari surish maqsadga muvofiq deb topiladi.

Uy-joy fondini boshqarishda ilg'or xorijiy tajribalar ichida birinchi navbatda Singapur tajribasiga to'xtalib o'tiladi. Singapurda "Virtual Singapore" loyihasi doirasida butun shaharning uch o'lchamli raqamli modeli yaratilgan. Ushbu platforma uy-joy binolarini boshqarish, shahar infratuzilmasini rejalashtirish hamda energiya iste'molini optimallashtirishda keng qo'llanilmoqda. Bu tajriba uy-joy fondini markazlashgan raqamli tizim orqali boshqarish imkoniyatini namoyon etadi.

Diqqatga sazovor yana bir tajriba namunasi Yevropa mamlakatlari amaliyotidir. Buyuk Britaniya va Germaniya kabi davlatlarda ijtimoiy uy-joy fondlarini boshqarishda IoT va BIM texnologiyalari integratsiyalashgan. Natijada texnik xizmat ko'rsatish xarajatlari kamayib, aholiga ko'rsatilayotgan kommunal xizmatlar sifati oshgan. Shuningdek, energiya tejamkor texnologiyalar orqali ekologik barqarorlik ta'minlangan.

O'zbekistonga qo'shni davlatlar ichida Qozog'iston tajribasi hududiy yaqinlik, milliy va madaniy o'xshashlik hamda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish jarayonlaridagi mushtaraklik jihatidan muhim ahamiyatga ega. Qozog'istonda "Smart Housing" elektron platformalari joriy etilgan bo'lib, ular orqali uy-joy mulkdorlari va boshqaruv kompaniyalari o'rtasidagi munosabatlar raqamlashtirilgan. Aholi arizalarini onlayn qabul qilish, to'lovlarni elektron shaklda amalga oshirish va hisobotlarni avtomatik yuritish amaliyoti keng tarqalgan.

Urbanizatsiya jarayonlarining jadallashuvi, aholi sonining o'sishi hamda kommunal infratuzilmaga bo'lgan talabning ortishi uy-joy fondini samarali boshqarishni dolzarb masalaga aylantirmoqda. An'anaviy boshqaruv usullari

ma'lumotlarni yig'ish, tahlil qilish va qaror qabul qilishda yetarli samara bermayotgan sharoitda raqamli texnologiyalar uy-joy fondini boshqarishda asosiy vositalardan biriga aylanmoqda.

Raqamli platformalar, geoaxborot tizimlari (GIS), "aqlli uy" va "aqlli shahar" konsepsiyalari uy-joy fondi holatini monitoring qilish, kommunal xizmatlar sifatini oshirish va boshqaruv shaffofligini ta'minlash imkonini beradi. Ushbu maqolada Rossiya, Xitoy, Janubiy Koreya, Polsha va Chexiya davlatlarining uy-joy fondini boshqarishda raqamli texnologiyalarni qo'llash bo'yicha ilg'or tajribalari tahlil qilinadi.

Rossiyada uy-joy fondini raqamli boshqarish tajribasi o'zining keng qamrovliligi bilan ajralib turadi. Rossiya Federatsiyasida uy-joy va kommunal xizmatlar sohasini raqamlashtirish davlat siyosati darajasiga ko'tarilgan. Mamlakatda "Aqlli shahar" konsepsiyasi doirasida uy-joy fondini boshqarishning yagona axborot tizimlari shakllantirilmoqda. Asosiy yo'nalishlardan biri ko'p kvartirali uylar uchun raqamli pasportlarni joriy etish hisoblanadi. Ushbu pasportlarda binolarning texnik holati, muhandislik tarmoqlari, ta'mirlash tarixi va kommunal xizmatlar haqidagi ma'lumotlar elektron shaklda saqlanadi. Bu esa boshqaruv kompaniyalari va davlat organlariga uy-joy fondi holatini real vaqt rejimida nazorat qilish imkonini beradi.

Shuningdek, Rossiyada uy-joy kommunal xizmatlari sohasida milliy raqamli standartlar ishlab chiqilmoqda. Ular axborot tizimlarining o'zaro integratsiyasi, ma'lumotlar almashinuvi va xizmat ko'rsatish sifatini oshirishga qaratilgan. Natijada uy-joy fondini boshqarishda qaror qabul qilish jarayoni ma'lumotlarga asoslangan holda amalga oshirilmoqda.

Dunyo iqtisodiyotining yetakchi mamlakatlaridan biri bo'lgan Xitoyda uy-joy fondini raqamli boshqarish "Smart City" (aqlli shahar) strategiyasi bilan uzviy bog'langan holda amalga oshirilmoqda. Bu mamlakatda raqamli texnologiyalar nafaqat alohida binolarni, balki butun shahar infratuzilmasini qamrab olgan. IoT, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar (Big Data) va 5G texnologiyalari asosida uy-joy massivlarida energiya iste'moli, xavfsizlik, kommunal xizmatlar va jamoat tartibi nazorat qilinadi. "Smart Community" konsepsiyasi doirasida aholining murojaatlari, xizmatlar sifati va uy-joy fondi holati avtomatlashtirilgan tizimlar orqali baholanadi. Xitoy tajribasining muhim jihati uy-joy fondini boshqarishni shahar boshqaruvi tizimi bilan to'liq integratsiyalashdir.

Janubiy Koreya tajribasi ma'lumotlarga asoslangan boshqaruvni namoyon etadi. Bu mamlakatda uy-joy fondini raqamli boshqarish davlat siyosatining izchilligi va innovatsiyalarga ochiqqligi bilan ajralib turadi. Raqamli monitoring tizimlari orqali uy-joy fondi holati, energiya samaradorligi va kommunal xizmatlar sifati baholanadi. Yig'ilgan ma'lumotlar asosida ta'mirlash, modernizatsiya va yangi qurilishlarni rejalashtirish bo'yicha qarorlar qabul qilinadi.

Polshada uy-joy fondini boshqarishda geoaxborot tizimlari (GIS) asosiy vosita sifatida qo'llaniladi. Ushbu texnologiyalar ko'p kvartirali uylar joylashuvi, infratuzilma holati va atrof-muhit omillarini kompleks tahlil qilish imkonini beradi.

Natijada mahalliy hokimiyat organlari hududiy rivojlanish bo'yicha ilmiy asoslangan qarorlar qabul qilish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Chexiya Respublikasida uy-joy fondini raqamli boshqarish elektron davlat (e-government) tizimi bilan uzviy bog'langan. Mamlakatda raqamli identifikatsiya, elektron reyestrlar va ochiq ma'lumotlar platformalari joriy etilgan. Uy-joy bilan bog'liq ruxsatnomalar, ma'lumot almashinuvi va hisobotlar elektron shaklda amalga oshirilishi natijasida byurokratik to'siqlar kamaytirilgan.

Ko'rib chiqilgan xorijiy tajribalar asosida O'zbekiston Respublikasida uy-joy fondini boshqarishda raqamli texnologiyalarni qo'llash maqsadida quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin:

- uy-joy fondi obyektlari bo'yicha yagona raqamli ma'lumotlar bazasini yaratish;
- yangi qurilayotgan uy-joylarda BIM texnologiyasini majburiy tarzda joriy etish;
- mavjud uy-joylarda IoT sensorlari orqali energiya va resurslar iste'molini monitoring qilish;
- boshqaruv kompaniyalari va aholi o'rtasida elektron platforma asosida muloqotni yo'lga qo'yish;
- "aqlli shahar" konsepsiyasi doirasida uy-joy fondini shahar infratuzilmasi bilan integratsiya qilish.

Uy-joy fondini boshqarishda raqamlashtirish texnologiyalarini qo'llash bo'yicha amalga oshirilgan tahlil ishlarimizdan quyidagi natijalar kelib chiqishini ta'kidlab o'tamiz:

1. Raqamli texnologiyalar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni jadallashtiradi, ammo bu jarayon kompleks islohotlarni talab qiladi.
2. Ilg'or xorijiy tajriba universal emas, uni mahalliy sharoitga moslashtirish zarur.
3. Inson kapitali hal qiluvchi omil bo'lib, kadrlar tayyorlashga investitsiya raqamlashtirish samaradorligini belgilaydi.
4. Davlat ishtirokisiz raqamli transformatsiya samarasiz bo'lib, strategik boshqaruv muhim ahamiyatga ega.
5. Raqamli tengsizlik xavfi adabiyotlarda asosiy muammo sifatida ko'rsatiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xorijiy tajribalar tahlili shuni ko'rsatadiki, uy-joy fondini boshqarishda raqamli texnologiyalarni joriy etish xizmat ko'rsatish sifatini oshirish, xarajatlarni kamaytirish va boshqaruv shaffofligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. O'zbekiston sharoitida mazkur tajribalarni bosqichma-bosqich joriy etish orqali uy-joy fondini zamonaviy va samarali boshqarish tizimini shakllantirish mumkin.

Tahlil qilingan davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, uy-joy fondini boshqarishda raqamli texnologiyalardan foydalanish boshqaruv samaradorligini oshirish, kommunal xizmatlar sifatini yaxshilash va aholining yashash sharoitlarini optimallashtirishga xizmat qiladi.

Rossiyada standartlashtirish va raqamli pasportlar, Xitoyda kompleks "aqlli shahar" platformalari, Janubiy Koreyada ma'lumotga asoslangan boshqaruv, Polshada GIS texnologiyalari, Chexiyada esa elektron davlat xizmatlari uy-joy fondini raqamli boshqarishning turli, ammo o'zaro bog'liq modellarini namoyon etadi.

Ushbu tajribalarni o'rganish va milliy sharoitga moslashtirish rivojlanayotgan mamlakatlar uchun uy-joy sohasini modernizatsiya qilishda muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Colin Yu Shing Chui, Tarek Zayed, Jiduo Xing va Shihui Ma. "Emerging Digitalization in Property/Facility Management: A State-of-the-Art Review and Future Directions" - <https://www.researchgate.net/publication/274736746>.
2. Ачилов, С. С., & Разокова, М. Х." Информационные технологии в Систему жилищно-коммунального хозяйства", central asian Journal of theoretical & applied sciences, 3(1), 19-23 pp. Retrieved from January, Vol. 3 No.1 (2022): <http://cajotas.centralasianstudies.org/index.php/CAJOTAS/article>.
3. Абдугафаров А., Ачилов С.С. Выборочный статистический метод в сфере жилищно-коммунального хозяйства //Iqtisodiyotni barqaror rivojlantirishda raqamli texnologiyalar: muammolar, innovatsiya va yechimlar mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to'plami, -2024. - TDIU Samarqand filial. str.251-256.
4. Зотов, В.Б. Современные информационные технологии в реформировании жилищно-коммунального хозяйства / В.Б. Зотов. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://vasilievaa.narod.ru/ptpu/174>.
5. Sacks R, G. Lee, L. Burdi & M. Bolpagni, BIM Handbook: A Guide to Building Information Modeling for Owners, Designers, Engineers, Contractors, and Facility Managers (4th ed., Wiley, 2025). ISBN 978-1394222223.

Marketing

ilmiy, amaliy va ommabop jurnali

Muharrir:

Ingliz tili muharriri:

Rus tili muharriri:

Musahhih:

Sahifalovchi va dizaynerlar:

Xakimov Ziyodulla Axmadovich

Tursunov Boburjon Ortiqmirzayevich

Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li

Karimova Shirin Zoxid qizi

Sadikov Shoxrux Shuxratovich

Abidjonov Nodirbek Odijon o'g'li

2025-yil, dekabr, 12-son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqola, ommabop maqola, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: info@marketingjournal.uz

Bot: [@marketinjournalbot](https://t.me/@marketinjournalbot)

Tel.: +998977838464, +998939266610

Jurnalning rasmiy sayti: <https://marketingjournal.uz>

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali 2024-yil 15-martdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669517** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan. **Litsenziya raqami: №240874**

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnalining xalqaro darajasi: **9710**. ГОСТ 7.56-2002 "Seriya nashrlarning xalqaro standart raqamlanishi" davlatlari standartlari talablari. **Berilgan ISSN tartib raqami: 3060-4621**